

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 Iulie, 2026

Probă scrisă
PSIHOLOGIE

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. Prezentați specificul și rolul motivației în cadrul sistemului psihic uman, având în vedere următoarele repere:

- definire și caracterizare generală **4 puncte**
- rolul motivației în raport cu procesele cognitive logic-raționale: gândirea, memoria, imaginația **9 puncte**
- rolul motivației în raport cu afectivitatea ca mecanism stimulator-energizant **3 puncte**
- rolul motivației în raport cu mecanismele reglării psihice: limbajul, atenția, voința **9 puncte**
- rolul motivației în raport cu fiecare dintre dimensiunile personalității: dinamico-energetică, instrumental-operațională, reglativ-productivă, transformativ-creativă, relațional-valorică. **5 puncte**

B. Analizați problematica psihologică abordată în textul următor:

„Atenția este o manifestare a conștiinței și nu poate fi legată de un anumit proces psihic. Ea nu are un conținut informațional propriu, fiind prezentă în toate funcțiile psihice: și în percepție, și în memorare, și în gândire. Atenția este o proprietate a conștiinței, aceea de a se focaliza, de a avea o regiune centrală, în raport cu ansamblul sesizat, care ocupă o poziție periferică.”

(Andrei Cosmovici, *Psihologie generală*)

În realizarea analizei veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea explicită a problematicii pe care o abordează textul dat **4 puncte**
- precizarea înțelesului a trei noțiuni psihologice la care se referă textul **6 puncte**
- prezentarea a câte două particularități ale fiecăreia dintre noțiunile psihologice al căror înțeles a fost precizat **12 puncte**
- construirea unei argumentări în favoarea ideii principale a textului dat **4 puncte**

Notă: Se punctează utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (**2 puncte**), precum și organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (**2 puncte**).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Următoarea secvență face parte din programa școlară de *Psihologie*, clasa a X-a, pentru clasele cu 2 ore/săptămână:

Competențe specifice	Conținuturi	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
1.1. Identificarea proceselor psihice și caracterizarea rolului lor în evoluția personalității 1.2. Identificarea legăturilor între procesele psihice 2.1. Analizarea unor procese psihice pornind de la exemple concrete 2.2. Evaluarea caracteristicilor unor procese psihice, prin comparare și prin utilizarea unor instrumente adecvate de măsurare	I. Procese psihice și rolul lor în evoluția personalității ▪ Psihicul și caracteristicile acestuia ▪ Procese cognitive senzoriale - caracterizare generală	▪ Ipotezele psihicului (inconștient, subconștient, conștient) și relațiile dintre ele - Senzațiile și percepțiile - Reprezentarea

(Programa școlară de psihologie, OMEC nr.4598/31.08.2004)

Proiectați, în format tabelar, conform structurii de mai jos, unitatea de învățare corespunzătoare acestei secvențe, pentru un buget total de timp de 4 ore. În cadrul tabelului veți delimita, cu o linie orizontală, spațiul corespunzător pentru elementele inserate la fiecare oră de curs, din totalul celor 4 ore alocate acestei unități de învățare:

Conținuturi	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[adevrate pentru formarea/dezvoltarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, materiale, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

B. Prezentări comparative două metode complementare/ alternative de evaluare, având în vedere:

- menționarea a două metode complementare/ alternative de evaluare
- descrierea specificului fiecăreia dintre cele două metode de evaluare;
- menționarea a două asemănări, respectiv două deosebiri dintre cele două metode de evaluare;
- precizarea a câte două avantaje ale utilizării fiecăreia dintre cele două metode în cadrul procesului de evaluare;
- exemplificarea modului în care una dintre competențele specifice din secvența dată la punctul A. poate fi evaluată prin intermediul fiecăreia dintre metodele complementare descrise.